EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 13.5.2015
COM(2015) 268 final

Henstilling med henblik på

RÅDETS HENSTILLING

om Nederlandenes nationale reformprogram for 2015

og med Rådets udtalelse om Nederlandenes stabilitetsprogram for 2015

Henstilling med henblik på

RÅDETS HENSTILLING

om Nederlandenes nationale reformprogram for 2015

og med Rådets udtalelse om Nederlandenes stabilitetsprogram for 2015

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

som henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 121, stk. 2, og artikel 148, stk. 4,

som henviser til Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 af 7. juli 1997 om styrkelse af overvågningen af budgetstillinger samt overvågning og samordning af økonomiske politikker[1], særlig artikel 5, stk. 2,

som henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1176/2011 af 16. november 2011 om forebyggelse og korrektion af makroøkonomiske ubalancer[2], særlig artikel 6, stk. 1,

som henviser til henstilling fra Europa-Kommissionen[3],

som henviser til beslutninger fra Europa-Parlamentet[4],

som henviser til konklusionerne fra Det Europæiske Råd,

som henviser til udtalelse fra Beskæftigelsesudvalget,

som henviser til udtalelse fra Det Økonomiske og Finansielle Udvalg,

som henviser til udtalelse fra Udvalget fra Social Beskyttelse,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Økonomisk Politik, og

som tager følgende i betragtning:

(1) Den 26. marts 2010 godkendte Det Europæiske Råd Kommissionens forslag til en ny strategi for vækst og beskæftigelse, *Europa 2020*, baseret på en øget samordning af de økonomiske politikker. Strategien fokuserer på de nøgleområder, hvor der skal gøres en særlig indsats for at øge Europas potentiale for bæredygtig vækst og konkurrenceevne.

(2) På grundlag af Kommissionens forslag vedtog Rådet den 13. juli 2010 en henstilling om de overordnede retningslinjer for medlemsstaternes og Unionens økonomiske politikker (2010-2014), og den 21. oktober 2010 vedtog Rådet en afgørelse om retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker. Disse udgør tilsammen

[1] EUT L 209 af 2.8.1997, s. 1.
[2] EUT L 306 af 23.11.2011, s. 25.
[3] COM(2015) 268.
[4] P8_TA(2015)0067, P8_TA(2015)0068, P8_TA(2015)0069.

de "integrerede retningslinjer", som medlemsstaterne blev opfordret til at tage i betragtning i deres nationale økonomiske politik og beskæftigelsespolitik.

(3) Den 8. juli 2014 vedtog Rådet en henstilling om Nederlandenes nationale reformprogram for 2014 og afgav sin udtalelse om Nederlandenes opdaterede stabilitetsprogram for 2014. Den 28. november 2014 fremlagde Kommissionen i overensstemmelse med forordning (EU) nr. 473/2013[5] sin udtalelse om Nederlandenes udkast til budgetplan for 2015[6].

(4) Den 28. november 2014 vedtog Kommissionen den årlige vækstundersøgelse[7], som markerede starten på det europæiske semester for samordning af de økonomiske politikker for 2015. Samme dag vedtog Kommissionen på grundlag af forordning (EU) nr. 1176/2011 rapporten om varslingsmekanismen[8], hvori Nederlandene blev udpeget som en af de medlemsstater, for hvilke der skulle gennemføres en dybdegående undersøgelse.

(5) Den 18. december 2014 tilsluttede Det Europæiske Råd sig prioriteterne om at sætte skub i investeringer, fremskynde strukturreformer og forfølge en ansvarlig vækstfremmende finanspolitisk konsolidering.

(6) Den 26. februar 2015 offentliggjorde Kommissionen sin landerapport om Nederlandene for 2015[9]. Den analyserede Nederlandenes fremskridt med hensyn til gennemførelsen af de landespecifikke henstillinger, der blev vedtaget den 8. juli 2014. Landerapporten indeholder også resultaterne af den dybdegående undersøgelse i henhold til artikel 5 i forordning (EU) nr. 1176/2011. Kommissionens analyse førte til den konklusion, at Nederlandene oplever makroøkonomiske ubalancer, som kræver politisk handling og overvågning. Der består fortsat risici som følge af den høje private gæld, og de fortjener opmærksomhed, selv om de seneste foranstaltninger understøtter et opsving på boligmarkedet og vil bidrage til at bremse væksten i realkreditlån. Selv om det store overskud på de løbende poster delvis skyldes strukturelle træk ved økonomien, kan pensions- og skattesystemets opbygning potentielt være en kilde til ineffektiv kapitalallokering.

(7) Den 30. april 2015 forelagde Nederlandene sit nationale reformprogram for 2015 og sit stabilitetsprogram for 2015. For at tage hensyn til de indbyrdes sammenhænge mellem de to programmer er de blevet vurderet sammen.

(8) Nederlandene er for nuværende underlagt den forebyggende del af stabilitets- og vækstpagten og omfattet af overgangsbestemmelsen vedrørende gældskriteriet. I henhold til 2015-stablitetsprogrammet har regeringen planer om gradvist at mindske det samlede underskud til 1,8 % af BNP i 2015 og yderligere til 0,7 % af BNP i 2018. Regeringen forventer ikke at overholde den mellemfristede målsætning, dvs. et strukturelt underskud på 0,5 %, i hele programperioden. I henhold til stabilitetsprogrammet forventes den offentlige gældskvote at toppe på 68,8 % i 2015 for derefter gradvist at falde til 66,1 % i 2018. Det makroøkonomiske scenarie, der danner grundlag for disse budgetmæssige fremskrivninger, er realistisk. Ifølge Kommissionens forårsprognoser fra 2015 forventes den strukturelle saldo at opfylde den mellemfristede målsætning og udgøre 0,3 % af BNP i 2015 og 0,4 % af BNP i

[5] EUT L 140 af 27.5.2013, s. 11.
[6] C(2014) 8810.
[7] COM(2014) 902.
[8] COM(2014) 904.
[9] SWD(2015) 38.

2016. Vurderet med udgangspunkt i stabilitetsprogrammet og Kommissionens forårsprognose fra 2015 finder Rådet, at Nederlandene kan forventes at overholde stabilitets-og vækstpagtens bestemmelser. De offentlige udgifter til forskning og udvikling udgjorde 0,84 % af BNP i 2013 og er lave i betragtning af uddannelsesniveauet, de uddannelsesmæssige resultater og den økonomiske udvikling i Nederlandene. De offentlige udgifter på dette område har været faldende siden 2014, og de private F&U-udgifter er fortsat lave. Ved at flytte de offentlige udgifter i retning af innovation og forskning, navnlig grundforskning, og gennemføre rammepolitikker, der kan frigøre private investeringer i F&U, vil det være muligt at styrke den nederlandske økonomis langsigtede vækstpotentiale.

(9) En nøgleudfordring er boligmarkedet, hvor de stivheder og forvridende incitamenter, der er blevet opbygget gennem årtier, præger boligfinansieringen og opsparingsmønstrene. Husholdningernes tendens til at optage lån mod sikkerhedsstillelse i fast ejendom er i høj grad et resultat af årelange finanspolitiske incitamenter, navnlig fuld fradragsret for renteudgifter. Siden 2012 er der blevet gennemført en række foranstaltninger for at fjerne disse incitamenter. Nogle af dem indebærer justeringer af den skattemæssige behandling af boligfinansiering. Den gradvise begrænsning af rentefradragsretten og styrkelsen af incitamentet til at tilbagebetale er berettiget. Denne foranstaltning indfases dog for langsomt til på afgørende vis at påvirke tilbagebetalingen, og der vil vedblive med at eksistere et betydeligt skattemæssigt incitament til at investere i uproduktive aktiver. Belåningsgraden på 100 %, der vil blive nået i 2018, er stadig høj. Lejeboligmarkedet er begrænset af lovgivningen og et meget stort socialt boligbyggeri, der ligeledes skal tackle lange ventelister. Indførelsen af en mere indkomstbaseret huslejedifferentiering i det sociale boligbyggeri er et skridt i den rigtige retning, men virkningen er begrænset. I henhold til en ny lov skal boligselskaber adskille aktiviteter af almindelig økonomisk interesse (dvs. socialt boligbyggeri) fra andre aktiviteter. Det er stadig uvist, om dette vil føre til den tilsigtede omfordeling af sociale boliger til folk i nød og sikre, at dårligt stillede personer, der er ude af stand til at skaffe sig en bolig på markedsvilkår, har adgang til sociale boliger.

(10) Pensionssystemets bæredygtighed på lang sigt er blevet forbedret. Foruden gradvist at hæve søjle 1-pensionsalderen fra 65 i 2012 til 67 i 2023 og derefter kæde den sammen med den forventede levealder har Nederlandene vedtaget omfattende reformer af den privatfinansierede del af pensionssystemet og af langtidsplejesystemet. Det finansielle tilsyn med pensionsfondene er blevet forbedret, og systemet er blevet gjort mere modstandsdygtigt over for finansielle chok. Dette er blevet suppleret med vellykkede reformer, der tilskynder ældre arbejdstagere til at forblive længere på arbejdsmarkedet. Med langsigtede reformer inden for langtidsplejen er ansvaret blevet flyttet over til kommunerne, hvilket har reduceret de samlede udgifter og sikret, at der fokuseres på effektivitetsgevinster. Kvaliteten af og adgangen til langtidspleje skal overvåges.

(11) De tilbageværende udfordringer omfatter en passende fordeling af omkostninger og risici inden for og mellem generationerne, der går videre end reglerne vedrørende indeksering og finansielle stødpuder (finansielle vurderingsrammer), især ved at sænke yngre personers bidrag. En forbedring af den aktuarmæssige rimelighed af bidragene til pensionssystemets anden søjle vil medvirke til, at husstandene anvender deres finansielle midler på en mere vækstfremmende måde.

(12) Den omfattende reform af lovgivningen om jobbeskyttelse, der blev vedtaget i 2014, tager sigte på at øge erhvervsfrekvensen og mobiliteten. De skattemæssige incitamenter til at arbejde er blevet indskrænket. Lovgivning vedtaget af parlamentet vil fastsætte en kvote for arbejdsgiveres ansættelse af handicappede. Virkningen af disse foranstaltninger kan først vurderes fuldt ud, når de er gennemført. Der er behov for yderligere foranstaltninger for at forbedre integrationen af personer, der befinder sig på kanten af arbejdsmarkedet, herunder personer med indvandrerbaggrund.

(13) Når der tages hensyn til obligatoriske ikke-skattemæssige betalinger, er skattekilen i Nederlandene betydeligt højere end EU-gennemsnittet, og der er mulighed for at omlægge beskatningen til faktorer, der hæmmer væksten mindre. Den planlagte skattereform skulle bidrage til at øge erhvervsfrekvensen. Når den er vedtaget, skal dens virkninger nøje overvåges.

(14) Som led i det europæiske semester har Kommissionen gennemført en omfattende analyse af Nederlandenes økonomiske politik, som blev offentliggjort i landerapporten for 2015. Den har også vurderet stabilitetsprogrammet og det nationale reformprogram samt de foranstaltninger, som Nederlandene har truffet som opfølgning på de henstillinger, der blev rettet til landet de foregående år. Kommissionen har ikke blot taget hensyn til deres relevans for en holdbar finanspolitik og socioøkonomisk politik i Nederlandene, men også til, i hvor høj grad de er i overensstemmelse med EU-regler og -retningslinjer, da der er behov for at styrke den samlede styring i Den Europæiske Union ved på EU-plan at give input til kommende nationale beslutninger. Henstillingerne som led i det europæiske semester afspejles i henstilling 1-3 nedenfor.

(15) På baggrund af denne vurdering har Rådet gennemgået Nederlandenes stabilitetsprogram og udtaler[10], at Nederlandene opfylder bestemmelserne i stabilitets- og vækstpagten.

(16) På baggrund af resultaterne af Kommissionens dybdegående undersøgelse og denne vurdering har Rådet gennemgået det nationale reformprogram og stabilitetsprogrammet. Dets henstillinger i henhold til artikel 6 forordning (EU) nr. 1176/2011 afspejles i henstilling 1-3 nedenfor.

(17) Som led i det europæiske semester har Kommissionen også foretaget en analyse af den økonomiske politik i euroområdet som helhed. På dette grundlag har Rådet vedtaget særlige henstillinger rettet til medlemsstater, der har euroen som valuta. Nederlandene bør også sikre fuld og rettidig gennemførelse af disse henstillinger,

HENSTILLER, at Nederlandene i 2015 og 2016 træffer foranstaltninger med henblik på at:

1. Omlægge de offentlige udgifter i retning af støtte investeringer i F&U og arbejde på rammevilkår til forbedring af private F&U-udgifter for at modvirke tendensen til faldende offentlige F&U-udgifter og øge potentialet for økonomisk vækst.

2. Fremskynde indskrænkningen af rentefradragsretten på realkreditlån for derved at mindske de skattemæssige incitamenter til at investere i uproduktive aktiver. Sikre en mere markedsorienteret prissætningsmekanisme på lejeboligmarkedet og i højere grad relatere huslejer til husstandsindkomst i det sociale boligbyggeri.

3. Reducere bidragene til pensionssystemets anden søjle for personer i de første år af arbejdslivet.

[10] I henhold til artikel 5, stk. 2, i Rådets forordning (EF) nr. 1466/97.

Udfærdiget i Bruxelles, den […].

På Rådets vegne
Formand